

Περιεχόμενα

<i>Πίνακας ελληνικών & ξένων τουριστικών συντομογραφιών . . . . .</i>	19
<i>Πρόλογος στη 3η Έκδοση . . . . .</i>	23
<i>Πρόλογος στη 2η Έκδοση . . . . .</i>	24
<i>Πρόλογος στην 1η Έκδοση . . . . .</i>	26

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ 31

1.1. Η σύγχρονη ψυχολογία: έννοια, αντικείμενο, διευκρινίσεις	31
1.2. Σχέσεις ψυχολογίας τουρισμού με άλλους κλάδους	36
1.3. Οι ιδιαιτερότητες της καταλανετικής συμπεριφοράς στον τουρισμό	44
1.4. Οι μέθοδοι της ψυχολογίας του τουρισμού	50
1.5. Μεθοδολογικές επιστημονσεις	64

ΜΕΡΟΣ Α' ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ο ΑΝΩΡΩΠΙΝΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ 69

2.1. Η εποχή μας και η σύγχρονη τουριστική πραγματικότητα	69
2.2. Η αναγκαιότητα του τουρισμού-διακοπών από ψυχολογική άποψη	75

2.3.	Άγχος, φόβος, ρουτίνα-καθημερινότητα και οι επιπτώσεις τους	81
2.4.	Η ψυχολογία των λαών και οι επιρροές από τον τουρισμό	87

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ & ΕΠΙΡΡΟΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ 93

3.1.	Κοινωνική στρωμάτωση και τουριστική ψυχολογία	93
3.2.	Επιρροές στο θεσμικό πλαίσιο του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα	102
3.3.	Ο ρόλος της ψυχαγωγίας και η τουριστική animation	116
3.4.	Η έννοια της προσωπικότητας στις τουριστικές επιλογές	128
3.5.	Η αντίληψη, βασική έννοια στον τουρισμό	140
3.6.	Η γνωστική διαφωνία στον τουρισμό	153
3.7.	Πραγματικός και νευρωσικός φόβος/έγχος στον τουρισμό	160
3.8.	Οικογένεια, κοινωνικοί ρόλοι και τουριστική διακίνηση	169
3.9.	PVDS: Το σύνδρομο κατάθλιψης μετά τις διακοπές	180

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΣΡΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΛΑΔΟ 185

4.1.	Εισαγωγικά και ειδή εργασιακών σχέσεων στον τουρισμό (α. φυσιολογικές ανάγκες, β. κοινωνικές ανάγκες, γ. ψυχολογικές ανάγκες)	185
4.2.	Είδη διοίκησης τουριστικών επιχειρήσεων (α. η αυταρχική διοίκηση, β. η συνεργατική (συμμετοχική) διοίκηση	191
4.3.	Ψυχολογικές επιρροές του τουριστικού εργασιακού χώρου (α. οι περιβαλλοντικές συνθήκες, β. ο ρυθμός εργασίας και η εντατικοποίηση λόγω εποχικότητας, γ. οι συνθήκες εργασίας, δ. ο συνδυασμός και η σύνδεση αμοιβής-παραγω- γικότητας και η αξιολόγηση της απόδοσης του προσωπικού)	199
4.4.	Το θέμα της τουριστικής (επαγγελματικής) συνείδησης	207

4.5. Η αύξηση της παραγωγικότητας στις μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες	211
4.6. Ενδοεπιχειρησιακή εκπαίδευση και επιδοτούμενα προγράμματα επιμόρφωσης	222

ΜΕΡΟΣ Β' ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΝ ΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ 235

5.1. Ψυχολογικές παραμετροί του κοινωνικού τουρισμού.....	235
5.2. Τουριστικές μορφές επιστροφής στο παρελθόν	248
5.3. Σεξουαλικότητα, AIDS και τουριστική ψυχολογία.....	253
5.4. Η παροχή υπηρεσιών και οι καινοτομίες στη ψυχολογική άποψη.....	263
5.5. Εθνοκεντρικές κατευθύνσεις και οι ιδεοδυτικά στον τουρισμό	273
5.6. Ψυχολογικο-κοινωνικές επιρροές των μη ασχολούμενων με τον τουρισμό.....	279

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΦΟΡΩΝΤΑ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ 285

6.1. Η συμβολή της τουριστικής βιβλιογραφίας στην κατανόηση του τουρίστα-καταναλωτή	285
6.2. Η Ευρωπαϊκή κοινοτική πολιτική στον τουρισμό	293
6.3. Διεθνείς τουριστικοί οργανισμοί και ψυχολογικό κλίμα	331
6.4. Η σπουδαιότητα της τουριστικής εκπαίδευσης και η ψυχολογία	348
6.5. Η αναγκαιότητα «τεχνοκρατικής παιδείας» των διευθυντικών στελεχών ξενοδοχείων	353
6.6. Τουριστική προβολή: η σημασία του ψυχολογικού παράγοντα	359

6.7. Αναφορά στις νέες αγορές και μορφές τουριστικής ανάπτυξης (συνεδριακός, κρουαζιερόπλοια, άτομα με ειδικές ανάγκες, θεραπευτικός)	377
6.8. Η χρήση των νέων τεχνολογιών και οι επιδράσεις τους.	387
6.9. Τουριστική Αστυνομία: οι ψυχολογικές συνέπειες μιας έλλειψης	392
6.10. Ειδικές τουριστικές επιλογές (α. ο αγροτοτουρισμός, β. ο αθλητικός τουρισμός, γ. η περίπτωση των καζίνων, δ. ο γυμνιστικός τουρισμός, ε. Time-Sharing και Home Exchange, στ. τουρισμός και διάστημα και ζ. ο τουρισμός της τρίτης ηλικίας)	402

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΠΙΛΟΓΟΣ/ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 427

7.1. Απόπειρα ερμηνείας της ψυχολογίας του τουρίστα-καταναλωτή	427
7.2. Συγκερασμός τουρισμού και αθλητισμού	428
7.3. Επενδυτικές τάσεις στις νέες μορφές τουριστικής ανάπτυξης	434
7.4. Ο Τουρισμός μπροστά στο 2000	443
7.5. Στόχος: η ικανοποίηση του τουρίστα	452

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

• Πίνακες	457
• Σύντομο γλωσσάριο (αγγλο/γαλλο/ελληνικό) ψυχολογικών και τουριστικών όρων	485
• Ενδεικτική βιβλιογραφική παρουσίαση	491
• Synopsis of the Tourist Psychology	509
• Résumé de la Psychologie Touristique.	513

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΞΕΝΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ**

Συντομογραφία	Επεξήγηση-Ερμηνεία της συντομογραφίας
A.B.T.A.	ASSOCIATION OF BRITISH TRAVEL AGENTS
A.Ξ.Ε.	ΑΝΩΝΥΜΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
A.I.T.	ASSOCIATION INTERNATIONALE DU TOURISME
A.S.T.A.	AMERICAN SOCIETY OF TRAVEL AGENTS
A.Σ.Τ.Ε.Ρ.	ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΡΟΔΟΥ
Γ.Γ.	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ή ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Δ.Ε.Θ.	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Δ.Ι.Τ.Ε.Ξ.	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
E.B.E.A.	ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
E.Δ. & Σ.Τ.Ε.	ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ & ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΕΛΛΑΣΣ
E.E.	ΕΤΕΡΡΟΡΥΘΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
E.Λ.Π.Α.	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ
E.O.K.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
E.O.O.	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΟΡΕΙΒΑΣΙΑΣ
E.O.T.	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
E.O.X.	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΑΣ
E.Π.Ε.	ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ
F.I.A.V.	FEDERATION INTERNATIONALE DES AGENCES DE VOYAGES
F.I.J.E.T.	FEDERATION INTERNATIONALE DES JOURNALISTES ET ECRIVAINS DU TOURISME
A.T.T.A.	HELLENIK ASSOCIATION OF TRAVEL AND TOURISM AGENTS
I.A.T.A.	INTERNATIONAL AIR-TRANSPORT ASSOCIATION
I.H.A.	INTERNATIONAL HOTEL ASSOCIATION
I.U.O.T.O.	INTERNATIONAL UNION OF OFFICIAL TRAVEL ORGANISATIONS

K.A.E.	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΙΔΩΝ
K.O.K.	ΚΩΔΙΚΑΣ ΟΔΙΚΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ
C.O.T.A.L.	CONFEDERATION DE ORGANIZACIONES TOURISTICAS DE LA AMERICA LATINA
Ξ.Ε.Ε.	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ο.Α.	ΟΑΥΜΠΙΑΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ
Ο.Α.Ε.Δ.	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
Ο.Ε.	ΟΜΟΡΡΥΘΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Ο.Λ.Π.	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
Ο.Ο.Σ.Α.	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ
Ο.Σ.Ε.	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ο.Τ.Α.	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Μ.Μ.Ε.	ΜΑΖΙΚΑ ΜΕΣΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
Π.Δ.	ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ
Π.Ο.Ε.Ε-Υ.Τ.Ε.	(ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ)
Π.Ο.Ξ.	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ
Π.Ο.Τ. ¹	ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
Σ.Τ.Ε.	ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ
Τ.Ε.Ε.	A) ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ, B) TECHNIS-EUROP-EXPRESS
Τ.Ε.Ι.	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
Υ.Π.Α.	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ
ΥΠ.ΕΘ.Ο.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΥΠ.ΕΞ.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΥΦ.ΕΘ.Ο.	ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
U.F.T.A.A.	UNIVERSAL FEDERATION OF TRAVEL AGENTS ASSOCIATION

---

1. WORLD TRAVEL ORGANIZATION (W.T.O.)